

عنوان مقاله:

مدیریت سنتی عرضه و تقاضای آب در قنات بلده فردوس

محل انتشار:

همایش بین المللی دانش سنتی مدیریت منابع آب (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

علی اکبر کیوانلوشهرستانی - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

خلاصه مقاله:

حوضه آبریز قنات بلده با وسعتی معادل 145 کیلومترمربع در دامنه غربی ارتفاعات سیاه کوه و کوه کلات واقع در 22 کیلومتری شمال شهر فردوس قرار دارد. حداکثر ارتفاع از سطح دریادرمناطق شرقی حوضه با 2660 متر و حداقل آن با 1580 متر در غرب آن به چشم می خورد. متوسط درجه حرارت منطقه 6/17 درجه سانتی گراد و میزان بارش سالانه آن حدود 216 میلیمتر است. این قنات شامل 15 رشته با طول 30 کیلومتر و 467 حلقه میله چاه بوده و دبی آن بالغ بر 185 لیتر در ثانیه است. بهره برداران آب قنات بلده شامل شهر اسلامی و روستاهای باغستان بالا و باغستان پایین با جمعیتی بالغ بر 11177 نفر می باشد. [1] مدیریت سنتی این قنات با اعمال روشهای مختلف موفق شده طی یک دوره طولانی دوهزارساله علاوه بر مدیریت عرضه در زمینه مدیریت تقاضا نیز گامهای موثری بردارد. از جمله این اقدامات در خصوص مدیریت عرضه می توان به طراحی نظام مراتب مشاغل معنی گری، پیش بینی سازوکارهای لازم در زمینه حفاظت و اقدامات مرمتی، کاهش تلفات آب، پیش بینی روشهای تامین هزینه های قنات اشاره کرد. این اقدامات در خصوص مدیریت عرضه شامل، زمان سنجی دقیق توزیع آب، طراحی سازمان میرابی (نظام توزیع)، تعیین مدار گردش آب، توجه به نیازهای فصلی آب، انتخاب الگوی کشت مناسب و توجه به مالکیت آب می شود. مدل مدیریتی حاکم بر قنات بلده و توجه همزمان به دو مقوله مدیریت تقاضا در کنار مدیریت عرضه آب به عنوان یک نمونه موفق مدیریت سنتی در ایجاد تعادل بین تولید و مصرف آب و نهایتا ایجاد زمینه دستیابی به توسعه پایدار بهره برداری از منابع آبهای زیر زمینی می تواند برای قناتی که با مشکل مدیریتی دست به گریبان هستند به عنوان الگویی موفق سرمشق قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

مدیریت سنتی، مشارکتهای مردمی، عرضه و تقاضای آب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/136221>

